

Nyhedsbrev

September 2012

17. årgang

Nr. 2

Kalender

Mandag den 1. oktober kl. 19

Medlemsmøde i Lindeværftet.

Præsentation af igangværende aktiviteter på værftet:

- Flere typer vævning, herunder dragter til familiegruppen.
- Filtrering.
- Plantefarvning af uldgarn.
- Smykkefremstilling.
- Fremstilling af lerkar.
- Fremstilling af sæbe og lys.
- Fremstilling af skjolde, både smalle og bredt m/ dekorationer og skindbeklædning.
- Fremstilling af blæsebælge til det fundne dobbeltrør.

Lørdag – søndag den 20 – 21 oktober kl. 10-16

Husflidsudstilling på Sønderborg Slot.

Mandag den 3. december kl.18

GULE ærter.

Tilmelding på listen i Lindeværftet eller på post@hjortspring.dk, senest 2012-11-20 kl. 19!

Navne og adresser

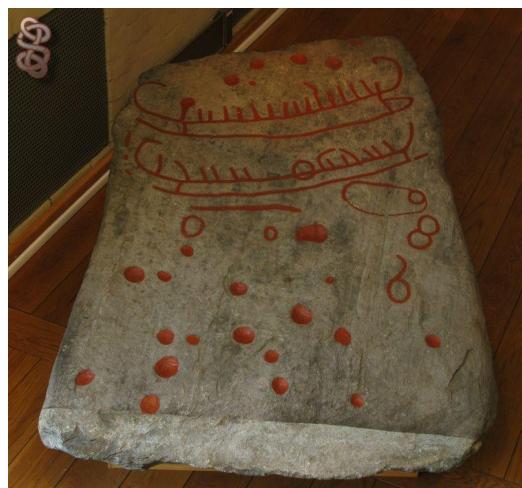
Formand	N. P. Fenger, Søbakken 14, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 04 30, e-mail: formand@hjortspring.dk
Næstformand	J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail: naestformand@hjortspring.dk
Kasserer	John Petersen, Ugebjergvej 13, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 62 71, e-mail: kasser@hjortspring.dk
Sekretær	Margit Christensen, Momarkvej 315, Tandslet, 6470 Sydals, tlf. 42 96 26 55
Øvrige	Chresten Møller, Hjortspringvej 23, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 84 63, e-mail: post@hjortspring.dk Sonja Madsen, Ugebjergvej 15, Svenstrup, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 62 38, e-mail: post@hjortspring.dk Arne Steffensen , Ravnsbjergvej 6, Stevning6430 Nordborg, tlf. 74458653 , e-mail: post@hjortspring.dk
Redaktion	J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail: naestformand@hjortspring.dk
Lindeværftet	Dyvigvej 11, Holm, 6430 Nordborg
Internet	http://www.hjortspring.dk

Historien bakenfor Hjortspringbåten

Jeg var så heldig å få delta både med padling av Tilia Alsie og håndtering av båten på land. Tilia Alsie er den mest gjennomførte kopi av Hjortspringbåten. Det ga inspirasjon til å filosofere rundt hva denne båten egentlig forteller oss. Det at den ligner på de mange båthelleristningene fra bronsealder leder oss mot å tenke at de til sammen sier noe om hvordan de norrøne båtene så ut i begynnelsen av vår kultur. Jeg er amatør på området så det kan godt tenkes at mange vil være uenig med meg. På en annen side kan en nybegynner se tingene med friske øyne og kanskje tørre å komme med nye ideer som kan vise seg fruktbare. Først og fremst vil jeg berømme Hjortspringbåtens laug for det strålende arbeide de har gjort innenfor eksperimentell arkeologi. Lauget har bygget opp mye verdifull erfaring ved å utføre en mengde praktiske handlinger.

Revolusjoner kommer aldri fra toppen, de kommer fra bunnen. Jeg tror Hjortspringbåtens laug er i en glimrende posisjon til å kunne tilføre noe nytt og vekke opp noe glemt til samfunnet vi lever i.

Dersom vi glemmer fortiden blir vi bundet til å leve den om og om igjen. Hjortspringbåtens laug henter frem igjen kunnskaper som har vært glemt. Teknologi er som alt annet i evig utvikling. Hver gang vi får et skifte i teknologi går allmenne kunnskaper i glemmeboken. Veldig ofte ligger det allikevel igjen spor av tidligere teknologier i språket og i andre tradisjoner. Et eksempel som slo meg i Nordborg var: Vi sier fortsatt "Et par benklær" når vi også kan si "En bukse". Drakten jeg fikk låne hadde faktisk ett par benklær. Jeg merket meg at antrekket var funksjonelt – jeg ble aldri kald så lenge jeg hadde drakten på. Tøystykken som jeg snørte rundt leggene fungerte utmerket. En bukse er faktisk mer til hinder for fri bevegelse enn et par slike benklær. De er også løsrevet fra resten av antrekket. Det gir fleksibilitet. Et annet eksempel jeg har merket meg i forhold til Hjortspringbåten og språket er at vi kaller fortsatt sammenføyning av båtene som, enda man i dag bruker nagler eller sveising. Hjortspringbåten er bokstavelig talt sydd sammen, og det peker kanskje i retning av en teknologi basert på sammensynging av dyreskinn i eldre kanoer.

Illustrasjon 1: Helleristning "Penne på Lista" fra <http://www.moken-kabang.com/?p=71>

Bekledning

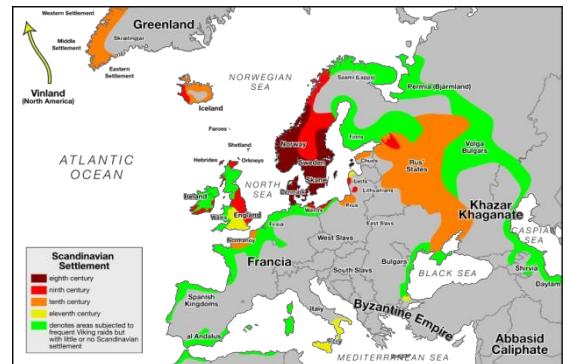
Illustrasjon 2: Tilia bemanded med "krigere" i kopidragter.

anklene. De er også ganske like de som grekerne brukte.

Kanskje er den største oppfinnelsen menneskene noensinne har gjort klær. Klær gjør det mulig for oss ta å opphold i det kalde og regntunge nord. Klimaet her opper ikke laget for oss som mangler pels. Vi ble utstyrt med ullklær kopiert fra gamle gravfunn. Klærne fungerer faktisk ganske utmerket. De er varme selv om de er våte. Det er ganske utrolig varmt å surre benklærne rundt

Illustrasjon 3: Sentrale historiske ferdsselsveier mellom Svartehavet og Østersjøen (fra Wikipedia).

Illustrasjon 4: Historiske norrøne bosetninger (fra Wikipedia).

Norrøn migrasjon og ekspansjon

Hjortspringbåten ble lagt ned i en myr i tidlig jernalder, men den har nok sine røtter i bronsealder. Det viktigste med bronsealderen er ikke bronsen, som vi lett kunne tro. Det viktigste som skjedde i bronsealder var kommunikasjon og handel. Hver gang det var uår og overbefolkning i Østen og Midtøsten reiste også noen av gårde for å finne nytt land. Det var

stadig nytt fruktbart land fordi det tok noen tusen år fra isen trakk seg tilbake etter istiden for ti-tolv tusen år siden før jordsmonnet ga nok næring til å brødfø mennesker og dyr. Nye innbyggere svidde av noen tusen år gammel lindeskog og dyrket korn noen få år før jorden ble utpint og de flyttet til et annet sted. Jegerne som bodde her fra før ble etter hvert fortrengt. Vi vet at grekerne byttet til seg skinn og slaver fra folk nordfra. De møttes ved elvemunningene i Svartehavet. En av de viktigste transportveiene var elven som grekerne kalte Tanais. I Snorres Edda kalles den Tanakvisl. I dag heter den Don. I flere tusen år var det den viktigste europaveien. Fra denne elven kan man seile helt opp til området rundt det vi i dag kaller Moskva. Ikke langt unna ligger det stedet vikingene kalte Holmgard, det Russerne kalte Novgorod. Derfra går det andre elver som ender opp i Østersjøen. Navnet Russland stammer for øvrig fra slavernes navn på skandinavene. Den norrøne kong Hrørek beskyttet handelen på elvene mellom Svartehavet og Østersjøen. Slaverne ville heller alliere seg med vikingene enn å bli skvistet mellom dem og røvere fra øst.

Handel

Historiebøkene har lett for å henge seg opp i store slag og konflikter. Joda, de har vært viktige nok de. Men, det viktigste har nok likevel vært tiden i mellom slagene for det er den som har bygget kultur og verdier. Hjortspringbåten ble funnet sammen med en mengde våpen. Den har sikkert vært involvert i et slag, kanskje flere. Men denne båten er neppe bygget for å tjene som krigsskip. De har brukt lett og sårbar lind. Jeg ville mye heller brukt et hardt treslag som eik om båten skulle tåle hardhendt behandling. Det er funnet en mengde våpen sammen med Hjortspringbåten. Om disse er dumpet i myren på samme tid som båten vet vi ikke. Sikkert er det at det er flere våpen enn båtens mannskap kunne håndtere på samme tid. Det kan ha vært mer enn en båt, men vi har bare funnet en. Det er ikke umulig at de lokale innbyggerne hadde en tradisjon for å dumpe våpnene til enhver enkelt innitrenger i myren. Har vi sett han som var her for litt siden? Neeeeii! [Dunk] Gjem ham i myren!

Båten har nok heller blitt konstruert for handel. Selv dagens stillesittende dansker og nordmenn klarer fint å dra båten over land. Med et par måneders trening skulle vi nok fått fart på farkosten. Turen fra Svartehavet til Østersjøen er lang. Jeg ville bemannet båten med like mange unge kvinner som menn, så holder man bedre varmen om natten. Om dagen padler man, så da blir det ikke kaldt. Det er også viktig å ha en lett ung pike på utkikkspost i baugen. Når man går gjennom farlige, grunne stryk kan man være viss på at hun går inn for å peke ut rett vei. Når man legger til for kvelden blant andre folk, er det god prestisje i å ha den flotteste dame i baugen på skipet. Det er ikke for ingen ting at mange skip fikk gallionsfigur i baugen. De høye lyse kvinnene som dette folket hadde med seg kunne ta pusten fra de fleste når man reiste blant fremmede. Dette er folk som alltid har satt ære, renslighet og utseende høyt.

Keltene kalles folket som befolket sentral- og vesteuropa før romere og germanere delte landet mellom seg. I fransktalende områder kaltes de gallere. Keltene var flinke med jern, de hadde også øre for musikk og øye for kunst. Germanerne har alltid vært mer praktiske og enkle. Den som er lett utrustet er fleksibel og flytter seg raskt. Romerne var mer varmlodige og systematiske. De hadde da også lært av så vel grekere som av fönikere, egyptere, iranere og jøder. Germanerne fikk etter hvert være i fred for deres ekspansjon. Om de bedømte det til å ikke være verdt strevet å kjempe seg opp i det regnkalde nord, eller om germanerne

var for utilregnelige for dem vites ikke.

Horn

Menneskene har alltid visst at det er lurt å samarbeide. Det kan sitte personer på begge sider av båten og padle, men ikke flere. Om man trenger mer muskelkraft, blir båten lang. Lange ting knekker lettere enn korte. Det kan vi kompensere med tau. Når spenntauet er skikkelig spent ligner båten en bue. Buen knekker ikke motsatt vei. Det kommer godt med når hele baugen med last og fem seks personer blir løftet opp i luften av en bølge. Ved hjelp av hornene kan man spre lasten på flere punkter og derved minske draget i hvert enkelt.

Illustrasjon 5: Skindbådsmodell.

Foto: Lasse Bøyum

der kajakkpadlere har blitt trykket fast mot bunnen av elven. Kanskje hornene er ment å fungere som meier som løfter båten over hindringer. Også fra kjelker, sleder og ski kjenner vi igjen prinsippet; en bue i front løfter over i stedet for at vi skal få bråstopp om vi møter en hindring. Dette prinsippet kan tyde på at båten er laget for å gå der det kan være hindringer på bunnen. Når båten padles på flatt vann er dette ikke så stort problem, men i et stryk kan båten komme opp i større fart og få annen retning enn styrmannen setter med roret. Strømmene i elven er varierende både med hensyn til styrke og retning. Mange designdetaljer tyder på at båten er designet for bruk i elv.

Dersom båten renner mot en sten i stor fart er det også bedre å knekke et horn enn å få hull i skroget. Front og baug på Hjortspringbåten har også en tykkere og kraftigere konstruksjon enn de tynne plankene som det meste av båten består av. Kanskje vi skulle produsere flere båter slik at vi kan få testet designet i elv. Vi kunne for eksempel lage avstøpninger av rimelig komposittmateriale som vi har råd til å miste i en test. Tilia Alsie er for flott til ekstreme eksperimenter. Vi trenger modeller som koster mindre enn 10.000 timers arbeid, men med dagens teknologi går det fint.

Hvor fungerer dette designet best?

Det er på smale, u gjennomtrengelige strekninger padlårene kommer til sin rett framfor seil- og robåter.

Hjortspringbåten er en typisk elvebåt, den er smal og lett. Den har dessuten ingen kjøl, så den er lett å dra over land, flat bunn medfører at den ikke velter over på siden. Et veltrent mannskap kan lett dra den over land om elven ikke er framkommelig.

Ute på havet er det ingen ting å se i noen retning, så der kan man sitte baklengs og ro. I en elv er det en stor fordel å ha femti øyne som ser og kan gi beskjed om man beveger seg mot noe som kan være farlig. På havet er det nesten alltid vind, så der er seil det mest fornuftige. På elvene, inne i skogen, er det nesten vindstille. Padlårer er der det mest fornuftige valg.

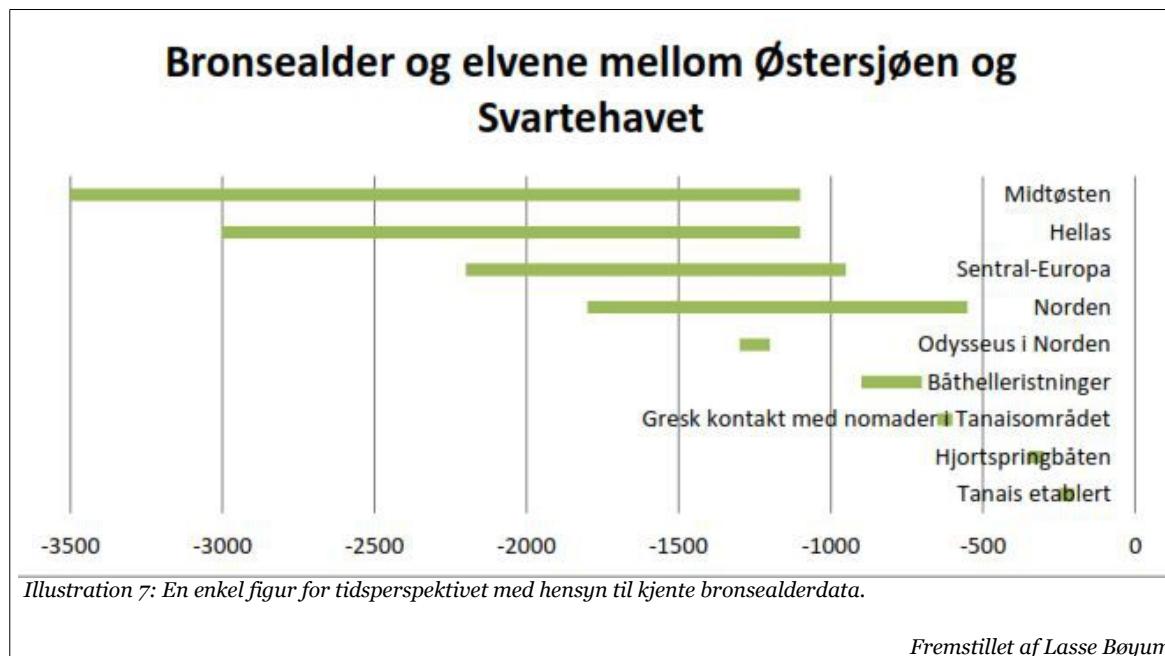

Illustrasjon 6: Mandskab i Tilia.

Foto: Lasse Bøyum

Gamle myter

Ingen vet lenger om verken Odin eller Odyssevs har levd. Men, historiene om disse sagnhelter vitner om folk med utforskertrang og pågangsmot. Vi skjønner i dag at Odyssevs møter med kykloper, sirener og enøyde monstre må være uttrykk for noe annet. Sikkert er det at noen greske har utforsket det høye nord. Et sted Odyssevs besøkte gikk solen knapt ned før den stod opp igjen. Var han nord i Østersjøen, eller opp langs norskekysten? På veien dit måtte han dra båten over land. Slettes ikke usannsynlig at det kan ha skjedd mellom Don og Volga. Kanskje var Odin og Odyssevs samme mann, bare beskrevet med ulike ord av ulike folk? Odin var kjent for å kle seg ut til det ugenkjennelige. Odyssevs lyver om sine oppdagelsesreiser når han kommer tilbake til Hellas etter ti år i det våte element. Odyssevs mannskap kom aldri tilbake. Kanskje dro de båten på land, slengte den i en myr og ble i Danmark? I Voluspå kan vi lese at Odin blåste ånd inn i menneskene, mens Høne ga oss vett og Lodur (eller Loke) ga oss et vakkert utseende. Kanskje Odin aldri har vært menneske, bare et uttrykk for ånden i et menneske.

Tanais

Det gamle Tanais, kan lett ha blitt Thana og senere Dana. Russerne kaller den Don, heller ikke ulikt Dan. Da er vi ikke langt unna å forklare hvor danskene kan ha kommet fra. Hva er galt med å se til Svartehavet og videre mot India. I India har de funnet båter som har konstruksjon som ligner Hjortspringbåten. Våre historiebøker liker å fortelle oss at Europa starter med grekerne. Hvorfor ikke se like til India?

Illustrasjon 8: Greske kolonier i nordre Svartehavet 450 f.Kr. ([Wikipedia](#)).

Fra Don er det ikke langt til Volga der det i dag går kanal over til Volgograd. Hjortspringbåten er ikke tyngre enn at den kan ha vært trukket over land fra den ene elven til den andre.

Opp Volga fra Det Kaspiske hav

Illustrasjon 9: Opp Volga fra Det Kaspiske hav ([Wikipedia](#)).

Væringenes handelsruter

Væringenes foretrukne våpen var øks, men de brukte gjerne også pil og bue. Det passer godt sammen med elvetradisjoner der man bruker øks til bearbeiding av tre og pil og bue til jakt i de store skogene. Landbruk og bykultur legger igjen tydelige spor etter sivilisasjon. Skandinavene har alltid vært i bevegelse og de har alltid foretrukket å bevege seg på vannveiene. Disse tradisjonene må komme fra en tid langt tilbake. Det at det finnes bronsealderhelleristninger av slike båtkonstruksjoner så langt nord som til Alta i Norge tyder på sterk trang til utforskning av nye områder. De reisende setter ikke så mye spor etter seg. Når man reiser er det en fordel å ha minst mulig eiendeler med seg. Alle ting medfører unødvendig vekt og tar oppmerksomhet. Når man reiser i fremmed farvann må man være årvåken, man vet aldri hva som skjuler seg bak neste nes. Jeg kjenner ikke så godt til hva som har foregått i Danmark, men nordmenn har holdt tradisjonene i hevd helt opp i senere tid. Roald Amundsen, Fritjov Nansen og Thor Heyerdal hadde alle sterke ønsker om oppdagelse og utforskning. Dette ble fulgt opp videre av han som startet flyselskapet Braathens SAFE, der SAFE står for South America and Far East. Han ville legge til rette for at vi skulle kunne reise med fly så langt vi kunne komme, både øst- og vestover.

Illustrasjon 10: Väringenes handelsruter ([Wikkipedia](#)).

Fantasi

Hjortspringbåtens laug har måttet bruke fantasi for å kunne sette sammen en flott kopi av Hjortspringbåten. Bare ved å bruke fantasi kan vi finne mulige grunner til at ting ble som de ble. Vi vet ikke nøyaktig hvordan vi kom hit, men at vi kom østfra er det mange ting som tyder på. Språket vårt hører til i den indoeuropeiske språkgruppe. Det peker i retning av at det har vært kommunikasjon mellom øst og vest, i uminnelige tider. Kanskje Hjortspringbåten er det manglende ledd mellom helleristningene og oss. Kanskje funnet av Hjortspringbåten er det som skulle til for at vi kan sannsynliggjøre at helleristningene viser hvor vi kom fra. Det må jo være noe viktig å fortelle for at man skal gidde å bruke mange dager på å hugge tegninger ut i stein. Ellers hadde det nok blitt kjedelig. Vi vet at våre forbredre må ha hatt trang til å utforske nytt land. Det er ikke for ingen ting at folk reiser opp hit til det regnkalde nord. Nå som vi vet at jorden er rund kan vi ikke lenger reise lenger mot vest og nord for å oppdage nytt land, men vi kan reise tilbake til øst og sør og oppdage det vi har glemt.

Illustration 11: Mannskap i Tilia Alsie

Foto: Lasse Bøyum

Som sagt tror jeg designet til Hjortspringbåten kommer østfra. Russerne samarbeider for tiden med tyskerne om å grave ut gamle Tanais. Dersom Hjortspringbåtens laug bestemmer seg for å utruste en ekspedisjon som lar Hjortspringbåtens datter, Tilia Alsie reise tilbake til sine røtter i Svartehavet stiller jeg gjerne som mannskap.

Illustration 12: Mannskap i Tilia Alsie

Foto: Lasse Bøyum

Elvebåter blir umoderne

Vi kom hit som handelsfolk på elvene. Nå som vi fikk åpen sjø på alle kanter ble det nok fort fristende å bytte ut den gamle elvebåten med en seilbåt. Det er garantert ikke lett å få samarbeidsvillig mannskap som må sitte og padle mens de havgående seilbåtene suser forbi. Opp i seilbåtene sitter det kanskje et mannskap og ler av oss også. Da blir det fort fristende å ofre den gamle båten i en myr. Det kan gi fred i forhold til mannskap så vel som til guder. Så snart seilbåten er ferdig kan vi reise ut og utforske hva som er på andre siden av havet. Vi var vant med båtliv da vi kom hit, det var det god bruk for nå som vi hadde fått så mye vann rundt oss. Som handelsfolk kunne vi ta oss råd til å få bygget et større skip med kobber eller jernsøm. Vi visste at klinkerbygde båter er lette og raske. Greske og fønikiske handelsskip var kravellbygde. De tok mye last, men våre vikingskip var lette og vel så raske. Kanskje vårt liv på elvene med krav til lette farkoster ga oss et teknologisk fortrinn som vi brukte videre i konstruksjon av de raske vikingskipene.

Lasse Bøyum, Bergen, Norge

Efterskrift

Jeg var for øvrig så heldig å få en trivelig samtale med *Arne Emil Christensen* ved Norsk Maritimt Museum i Oslo. Han var ikke nødvendigvis enig i alt jeg har skrevet, men likte at vi prøver oss fram med eksperimentell arkeologi og filosofering rundt det vi finner. Han la også til, i en mail han sendte etter besøket:

Takk for brev, og fortsett med ukonvensjonelle ideer. 3-400 år etter at Hjortspring ble bygget kommer overgangen fra padlet til rodd båt, og en gang mellom 700 og 800 kommer seilet. Ingen helt god forklaring på hvorfor seil kommer så sent, kanskje fordi det var et krav at skip skulle være lette nok til at mannskapet kunne trekke det på land. Husk på at du kan bygge på 2500 års erfaring som hjortspringbåtbyggeren ikke hadde.

... også noe å tenke på.

vennlig hilsen
Lasse

Næste nyhedsbrev

Det næste nyhedsbrev udsendes i januar 2013 og eventuelle indlæg skal være indsendt senest 5. januar.
Indlæg sendes til:

J. J. Kjær Rasmussen, Kirsebærhaven 39, 6430 Nordborg, tlf. 74 45 06 27, e-mail: pr@hjortspring.dk

T-shirts

Vi har fået leveret T-shirts med logo på, så nu har vi dem i alle str. fra 3-4 år til xx-large i både hvide og sorte.

Priserne har vi desværre måttet hæve, så de nu koster 75,00 kr. for medlemmer og 85,00 kr. for ikke medlemmer.

Med venlig hilsen
Sonja

Sommeråbent 2012

Vi har som sædvanlig haft åbent i uge 29,30 og 31 hver dag fra 14.00 til 17.00, og der har været mange gæster, cirka 190 voksne og 27 børn. Gæsterne har meget været interesseret i det arbejde, vi har lavet og det, som vi laver nu. Vi har jo flere projekter i gang i værkstedet, såsom fremstilling af blæsebælg og skjolde.

Der har været nogle stykker blandt gæsterne, som har haft med bådebygning at gøre, og de har været meget imponerede.

En dag var der også besøg af et hold fra SIF EGE, Frederikssund, de lagde til i Dyrvig på vej til Hedeby i Slesvig.

Vi har i denne periode solgt en del bøger og kort m.m.

Fra bestyrelsens side skal der lyde en stor tak vagterne, det lykkedes at få skemaet til at gå op, men uden jeres velvilje havde det jo ikke gået, så atter tusind tak.

Med venlig hilsen

Sonja

Aktivitet i uge 30 2012

Illustration 13: Sonja, Johanne og Margit.

Tirsdag havde Margit, Sonja og Johanne sat sig for at skulle prøve at farve uld udenfor på bål.

Ingen af os havde prøvet det før men vi læste om det og gik i gang. Der blev tændt bål og sat en stor jerngrøde over med vand, padderkokker, alun og uldgarn. Gryden simrede ved 80 gr. i en time og blev så stående til torsdag, hvor vi tog ulden op og pillede padderkokkerester ud af garnet der havde fået farve, derpå hang vi det til tørre.

Torsdag mødte vi kl. 11 og Margit havde sin hjemmelavede ovn med. En ovn hun havde smedet sammen af jern. Der blev tændt bål under ovnen der står på 4 ben og ovenpå var der plads til at tænde et mindre bål hvor vi kunne anbringe en gryde. Når der bages i ovnen skal begge bålstederne være i gang for at få et godt resultat, vi skulle jo bage franskbrød 2 stk. samtidig og så boller imens vi farvede uldgarn.

Først satte vi gryderne over ild – der var også lavet et bål foruden ovnens bål – og vi puttede vand og i den ene birkeblade, en anden brændenælder og senere kogte vi også radiser. Vi lod det koge ca. en time hvorpå vi siede urterne fra – nedkølede væskerne til ca. 40 grader og puttede alun og hjemmespunden uld ned i hver sin gryde og satte gryderne over ild igen og lod det simre to timer ved 80-90 gr. Det var svært at regulere varmen på et ildsted. Gryderne blev stående til dagen efter og ulden blev taget op og hængt til tørre. Det var et pånt resultat med gult garn fra birkebladene og andre gyldne farver af de to andre.

Samtidig med at vi farvede garn lavede Margit dej til 2 franskbrød og boller.

Franskbrødene blev bagt samtidig i ovnen og også bollerne blev bagt – resultatet kunne en bager ikke gøre bedre. Nogen besøgende fik også smagt bollerne og de roste resultatet.

Det var et sjovt og lærerigt projekt og de besøgende var positive og interesserede i hvad vi lavede.

Ref. Johanne Jacobsen

Illustration 14: Det færdige produkt til tørring.

Referat af bestyrelsesmøde onsdag den 7. august 2012

1. Internetforbindelse til Lindeværftet. Det er vedtaget.
Ib Stolberg bestiller ved BBSyd og følger sagen.
2. Printer er gået i stykker, så der skal nok en ny til.
JJKR finder ud af, om den kan laves eller om en ny skal købes.
3. T-shirts. Pris er 70 kr. for T-shirt med tryk. Udsalgspris nu er 60 kr. og 80 kr.
Ny pris for medlemmer er 75 kr. og ikke medlemmer 85 kr.
4. Arkivering på Lokalhistorisk Arkiv i Nordborg.
Skriftlige materialer, billeder med mere om Hjortspringbådens laug ønsker vi arkiveret i arkivet.
JJKR og Erik Longfors tager kontakt med arkivet.
5. Eventuelt
 - Center for kultur i Sønderborg kommune har opfordret Hjortspringbådens Laug til at sætte båden i vandet i Dyvig onsdag den 22. august kl.19 – 22, da et bedømmelsesudvalg fra ministeriet kommer til Dyvig som et led i bedømmelsen af kommunen som mulig kulturhovedstad 2017.
Det kan vi ikke klare.
JJKR tager kontakt til kulturcentret.
 - John Petersen mener, at vi skal lade folk komme med ud at seje uden at være medlem af laugen, ligesom børn yngre end 14 år skal kunne blive medlem.
 - Nyhedsbrev i første halvdel af september.
 - DVD-film. Afkorte den lidt. Debat herom på medlemsmøde.
 - *Den syede båd* er navnet på Hjortspringbåden nogle steder (John P.)
 - Det kan være farligt at falde i vandet med kappe selv om man har svømmevest på.
Vi skal måske seje uden de store kapper. (Chresten Møller).

Margit Christensen.

Præsentation og diskussion af aktiviteter, der er i gang for tiden.

En række medlemmer er i gang med studium og kopiering af ting og processer fra oldtiden.

- Flere typer vævning, herunder dragter til familiegruppen.
- Filtning.
- Plantefarvning af uldgarn.
- Smykkefremstilling.
- Fremstilling af lerkar.
- Fremstilling af sæbe og lys.
- Fremstilling af skjolde, både smalle og bredt m/ dekorationer og skindbeklædning.
- Fremstilling af blæsebælge til det fundne dobbeltrør

Nyt fra håndarbejdsgruppen

Det går rigtig godt i vores håndarbejdsgruppe. Vi er en lille stabil flok piger, som mødes hver tirsdag aften, for at lave forskelligt historisk håndarbejde, for eksempel vævning på opstadsvæven, båndvævning, sprang, fingervævning, små kræmmerpunge, fremstilling af smykke med glasperler og hestetænder, sæbe og lys.

Her i sommeråbningstiden har nogle af os også været i gang, og jeg må sige, at vores arbejde er blevet meget beundret af vores gæster. Der er solgt en del flettehjul - fremstillet af Gunnar - samt en del smykker såbe og lys.

En dag farvede vi også garn, det vil Johanne skrive om.

På Historisk dag ved Nordborg Slot, deltog vi også. Det blev en meget våd dag, men heldigvis var markedet godt besøgt og vi fik lov til at demonstrere, hvordan vi laver de forskellige håndarbejder for et interesseret publikum, og vi solgte også en del af vores håndarbejde.

Jeg synes, det har været en god sommer, hvor vi har fået lov til at fortælle om og demonstrere vores færdigheder inden for historisk håndarbejde.

De medlemmer, som kommer jævnligt, vil nok have set, at pige i vores gruppe med dragter, har fået en ny dragt, hvor stoffet er fremstillet på vores opstadsvæv og båndene er fremstillet på en båndvæv.

Det var lidt nyt fra håndarbejdsgruppen, det næste vi deltager i er husflidsudstillingen på Sønderborg Slot den 20-21. oktober.

Er der nogen, som er interesseret i at deltage i vores håndarbejdsafstener i Hjortspringbådens lokaler, så mød op på en tirsdag aften.

Med venlig hilser

Sonja

”Blinde passagerer”

Hjortspringbåden har en meget aktiv bestyrelse, som via særudstillinger, hverdags-åbninger i turistsæsonen, søger at kapre flere gæster.

Folk med aversion mod horrorfilm og lignende bedes springe dette indlæg over og skyndsomt fortsætte til det næste.

Det hele startede i midten af maj. Tirsdagsholdet var som sædvanlig samlet, da man følte noget mærkeligt, det var ligesom de ikke var alene. Men lidt efter var alt atter roligt. Næste tirsdag optrådte fænomenet igen, men kraftigere. Nogle påstod, at de havde set nogle små væsener i luften, men vupti, så var alt atter normalt. Nu havde de godt nok fået en lille een til kaffen, det kunne jo være årsagen. Men der var alligevel een, som begyndte at tale om, at man burde måske kontakte UFO- instituttet i København. Godt nok mente man ikke, at de lignede små grønne marsmænd, de var ligesom mere brunlige. Men der findes jo tusind milliarder galakser, så alt var muligt.

Næste tirsdag havde et af medlemmerne medbragt en fluesmækker. En anden havde via en bekendt fra Toldvæsenet skaffet en geigertæller. Kunne væsenerne komme fra brændeovnen via skorstenen? Et medlem åbnede ovnen, og så væltede 8-9 ubestemmelige klumper ud. De fløj rundt i hele lokalet, men man kunne ikke høre motorlarm. Medlemmet med geigertælleren fik halet instrumentet op af tasken og fik det slættet til. Viseren slog ud, langt over det farlige røde mærke. Men de ukendte væsener var tilsyneladende menneskene venlig stemte, de ramte ikke nogen. Da man begyndte at jage efter dem med fluesmækken, var de pludselig borte. Det skulle ikke være muligt at kunne flyve lige igennem tykke mure, jeg har selv været med til at mure væggen!

Forsigtigt begyndte nu en nærmere eftersøgning. Nogle havde set dem forsvinde bag een af de store malerier. Da man løftede maleriet lidt ud fra væggen, faldt der nogle bløde, uldne klumper ned på gulvet.

En pensioneret tidligere biologilærer kunne nu fortælle, at mysteriet var løst.

Vore gæster tilhørte arten *pipistrellus pipistrellus*, en dværgflagermus. Læreren fortalte, at den gjorde stor gavn, idet dens føde bestod af møl og myg. Efterhånden som vi fandt dem i gemmestederne, blev de båret ud – lauet foretrækker betalende gæster!

Johannes Diederichsen, jeg har ikke selv set væsenerne, men har fået begivenheden fortalt af nogen, som igen havde hørt historien fra andre, så det er ganske vist!